

Biyom: Benzer bitki ve hayvan topluluklarını barındıran yaşam ortamlarına denir.

Biyosfer: Canlıların Litosfer, Hidrosfer ve Atmosfer içinde yaşadığı **Canlı** küredir.

Ekosistem: Belirli bir bölgede **canlı ve cansız** varlıkların oluşturduğu bütüne verilen isimdir.

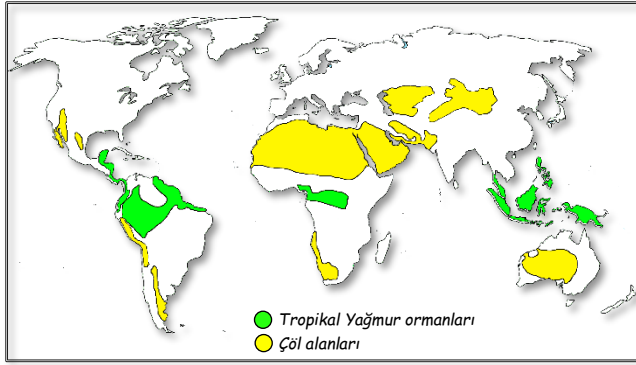
Habitat: Yaşam alanı, Canlıların yaşadığı ve geliştiği yer.

Fauna: Belirli bir yerdeki **hayvan** türleridir.

Flora: Belirli bir yerdeki **bitki** türleridir.

Adaptasyon: Bitki ve hayvanların yaşamlarını sürdürülebilirliği için farklı koşullara **uyum** sağlamasıdır.

Biyçeşitlilik: Bir bölgedeki genlerin, türlerin, ekosistemlerin ve ekolojik olayların oluşturduğu bütündür.

Biyçeşitliliğin fazla olduğu alanlar

- Tropikal Yağmur Ormanları Ekvator çevresi.
- Delta ovaları, Akarsuların ağız kesimleri. Mercan resifleri.
- Dağların denize bakan yamaçları
- Bataklık sahaları.
- Sıcak ve Soğuk su akıntılarının karşılaşma alanları.

Biyçeşitliliği etkileyen etmenler

Fiziki Etmenler

İklim

- Sıcaklık -Yağış
- Işık -Rüzgar

Yeryüzü Şekilleri

- Yükselti
- Yüzey Şekilleri
- Baki
- Dağların uzanışı

Toprak

Biyolojik Etmenler

İnsan

Diğer Canlılar

Paleocoğrafya

Kıtaların Kayması

İklim Değişiklikleri

Yeryüzü Şekilleri: Yükselti yüksek yerlere çıkıldıkça sıcaklık 200 metrede 1 °C düşer. Bu canlıların yükseğe çıktıkça farklılaşmasına neden olur. Yükselti bu şekilde canlı çeşitliliğinin artmasına katkıda bulunur.

Dağ yamacı boyunca alttaki geniş yapraklı ormanlar sıcaklığın azalmasıyla yerini karışık ormanlara ve iğne yapraklı ormanlara bırakır. Daha yükseklerde ise ağaçların yerini çayırlar alır.

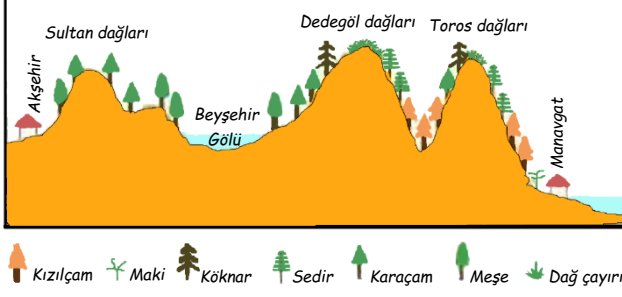

İklim: Sıcaklığın ve yağışın beraber uygun olduğu alanlarda canlılar en güzel şekilde yaşamlarını sürdürürler. Ekvator sıcaklık ve yağış koşulları açısından uygun olduğu için biyçeşitliliğin en fazla olduğu alanlardan biridir. Çöllerde sıcaklık olmasına rağmen su olmadığı için biyçeşitlilik azdır.

Işık isteyen bitkiler hızla büyürken ışığa az ihtiyaç duyan bitkiler orman alt örtüsünde yaşarlar.

Rüzgarlar sıcak ve soğuk karakterli olarak canlıların yaşam alanları üzerinde etkili olurlar. Esiş yönleriyle bitkilerin büyüme şekilleri üzerinde bile etki ederler.

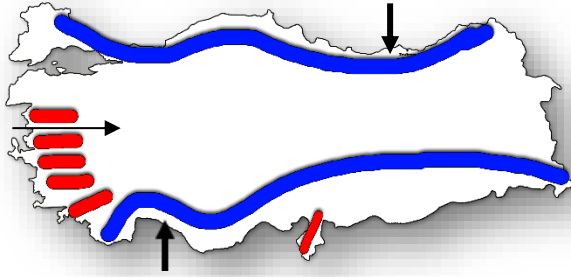

Yüze Şekilleri engebeli olduğu zaman Sıcaklık koşulları değişir. Bu değişim canlıların farklılaşmasına neden olur. Düz arazilerde canlı çeşitliliği engebeli arazilere göre daha azdır.

Baki güneşi gören tarafı ifade eder. Ülkemizde baki yönü Güneydedir. Güneye bakan yamaçlar güneşi daha fazla gördüğü için daha sıcaktır. Güneşi görmeyen Kuzey yamaçlar ise daha soğuk olur. Tüm bu sıcaklık farklılığı Güney yamaçlarda canlı çeşitliliğini artırır.

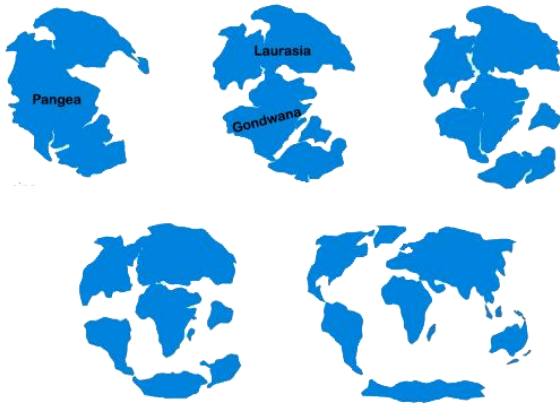

Dağların uzanışı iklimin iç kesimlerine sokulmasını etkiler. Ülkemizde Kuzey ve güneyde bulunan dağlar kıyıya paralel uzandıkları için iklim içerilere sokulamaz. Ege bölgesinde ise dağlar denize dik uzandığı için iklim iç kesimlere sokulabilir. Tüm bunlar bu bölgelerde canlıların farklılaşması üzerinde etkili olurlar.

Toprak canlıların yaşam alanını oluşturur ayrıca bitkilerin beslenmesini sağlar.

İnsan genel olarak yaptığı faaliyetler ile canlılar üzerinde olumsuz etki oluşturur. Canlıların yaşam alanlarının bozulmasına, türlerin azalmasına neden olur.

Diğer canlılar kendi aralarında sürekli olarak etkileşim halindedir. Böcekler çiçekler arasında dolaşarak bitkilerin üremesine yardımcı olur. Canlıların birbirlerini yemeleri sonucunda kimi türler azalırken kimi türler artış gösterebilir.

Kıtaların Kayması sonucunda 1.Zaman da tek kıta halindeki Pangea 2.Zaman içinde Laurasia ve Gondwana olarak iki parçaya ayrılmıştır. Bu ayrılma devam etmiş ve Dünya günümüzdeki halini almıştır. Bu ayrılmalar farklı canlı türlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kıtaların birleşmesi de canlı türleri üstünde etkilidir. Hindistan levhası Avrasya levhası ile birleşmiş bunun sonucunda farklı canlı türleri arasında etkileşim başlamıştır.

İklim değişiklikleri ile farklılaşan yaşam koşulları sonucunda bazı canlılar göç etmek zorunda kalır. Göç edemeyenlerin yaşam alanları daralır ve yeni iklim koşullarına uyum sağlamaya çalışırlar. Uyum sağlayamayanlar ise yok olurlar. Geçmiş jeolojik zamanlarda birçok canlı çeşidi iklim değişiklikleri sonucunda yok olmuştur. Dinozor ve Mamutlar bunlardan bazılarıdır.